

تحصیل بدون تنش

تجربه‌هایی از آموزش مجازی در گفت‌وگوی رشد آموزش خانواده با معلمان

زهرا نصیری

کودک و نوجوان دارند، بیش از همیشه باید برای آموختن راه‌های مدیریت هیجان در خانه و ایجاد محیطی آرام و بی‌تنش تلاش کنند.

تجربه‌هایی از آموزش مجازی

پای صحبت‌های دو تن از معلمان دوره ابتدایی نشستیم تا از تجربه آموزش مجازی و تأثیر روزهای در خانه ماندن بر دانش‌آموزان برایمان بگویند. فریده گلبن، معلم پایه چهارم، به آثار در خانه ماندن دانش‌آموزان و نتایج آموزشی مجازی اشاره می‌کند و می‌گوید: «این شرایط در مورد افراد مختلف، نتایج متفاوتی داشت، اما به طور کلی مسئولیت‌پذیری والدین و هماهنگی آن‌ها با برنامه‌های آموزشی معلمان و نیز فراهم بودن فضای آرام و صمیمی در منزل، تأثیر مستقیم بر روند تحصیلی دانش‌آموزان دارد. این تأثیر در آموزش مجازی چشم‌گیرتر است.»

وی درباره مریم، دانش‌آموز ده‌ساله‌اش می‌گوید: «او دانش‌آموز خلاق بود و سطح درسی نسبتاً خوبی هم داشت، اما از وقتی آموزش مجازی آغاز شد،

«تنش‌هایی که با همسر در خانه داریم، باعث بی‌حوصلگی مریم شده است. او قبلاً نیمی از روز را در مدرسه و به دور از تنش‌های خانوادگی سپری می‌کرد و شرایط بهتری داشت، ولی حالا که مدام در خانه می‌ماند، افسرده شده است؛ دل به درس نمی‌دهد و با من لجبازی می‌کند.»

آنچه خواندید، حرف‌های یک مادر درباره شرایط زندگی و وضعیت درسی دخترش در زمان قرنطینه و آموزش مجازی است.

اتفاقات ماه‌های اخیر برای همه، تجربه‌ای نو بود. کرونا آمد و سبک زندگی مردم را به چالش کشید؛ اما وقتی با این تجربه اجباری مواجه شدیم، چقدر برای سبک زندگی متناسب با آن، آماده بودیم؟ می‌دانستیم در آن شرایط خاص چگونه باید سلامت روحی خانواده را حفظ کنیم؟ می‌دانستیم چگونه باید شرایط تحصیل مجازی فرزندان را مدیریت کنیم؟ واقعیت این است که همه ما برای زندگی بهتر در شرایطی که لازم است بیشتر در خانه باشیم و اغلب کارهای روزمره را هم به صورت الکترونیک و مجازی انجام دهیم، به آموزش نیاز داریم. شاید بتوان گفت در این میان، خانواده‌هایی که فرزند

”

وقتی بچه‌ها برای زمان طولانی در خانه می‌مانند، مخصوصاً در خانواده‌هایی که آپارتمان‌نشین هستند، باید این خلأ جبران شود

و بیماری‌های مسری تأکید می‌کند و می‌افزاید: «متأسفانه برخی از خانواده‌ها پشت ناآگاهی خود پنهان می‌شوند و برای برنامه‌های تفریحی که می‌توانند برای فرزندانشان داشته باشند، وقت نمی‌گذارند. خانواده‌ها با برنامه‌ریزی اصولی، ابتدا باید تفریح و آرامش و سپس آموزش مناسب را برای فرزندانشان فراهم کنند».

وی با اشاره به لزوم ایجاد فضای آرام و محبت‌آمیز در خانه، می‌گوید: «خانواده‌ها باید به شرایط روحی و روانی فرزندان توجه داشته باشند. حتی اگر والدین با یکدیگر دچار تنش هستند یا قصد جدایی دارند، برای اینکه کودکانشان آسیب کمتری ببینند، بهتر است حتماً موضوع را با مشاور کودک در میان بگذارند و از او کمک بگیرند».

با گفت‌وگو تنش‌ها را به حداقل برسانید

محبی با بیان اینکه در خانواده‌هایی هم که مشکل خاصی ندارند، در خانه ماندن طولانی مدت اعضای خانواده می‌تواند مشکل‌آفرین باشد، می‌گوید: «هرگاه در این خانواده‌ها چالشی به وجود آمد، راهکارهای مفید و عملی وجود دارد. یکی از این راهکارها گفت‌وگو است. وقت مشکلی پیش می‌آید، بهتر است اعضای خانواده یا افراد درگیر با مشکل، با یکدیگر گفت‌وگو کنند. این امر به تخلیه هیجانات و کاهش بار روانی منفی افراد کمک می‌کند».

در قرنطینه، هر فرد به زمان خصوصی نیاز دارد

وی با بیان اینکه راهکار دیگر این است که در خانواده، هر فردی برای خودش زمان خصوصی داشته باشد، می‌افزاید: «در شرایطی که اعضای خانواده به مدت طولانی در کنار هم به سر می‌برند و دورهمی‌ها، خریدهای حضوری و سایر فعالیت‌های روزمره محدود می‌شود، ناخودآگاه آستانه تحمل افراد پایین می‌آید. در این شرایط لازم است پدر، مادر و حتی فرزندان در طول روز، حداقل نیم ساعت برای خودشان باشند. در این صورت، آرامش‌پایداری در خانه حاکم خواهد بود».

این مشاور مدرسه، یکی از عوامل زندگی مطلوب را کسب آگاهی بیشتری می‌داند و می‌گوید: «امیدواریم خانواده‌ها با کسب آگاهی بیشتر و دریافت آموزش‌های مناسب، در هر شرایطی بتوانند در فضایی آرام و صمیمی زندگی کنند».

هیچ تعاملی با من نداشت. مادر مریم نگران وضعیت درسی او بود تا اینکه دلیل این مشکل را با من مطرح کرد. او گفت تنش‌هایی که با همسرش در خانه دارند، باعث بی‌حوصلگی مریم شده است. چون مریم قبلاً نیمی از روز را در مدرسه و به دور از تنش‌های خانوادگی سپری می‌کرد، شرایط بهتری داشت، ولی حالا که مدام در خانه می‌ماند، افسرده شده است، دل به درس نمی‌دهد و با من لجبازی می‌کند».

گلبن مشکل مریم را منحصر به او نمی‌داند و می‌گوید: «چند نفر از دانش‌آموزانم مشکلات خانوادگی داشتند که تقریباً همه آن‌ها وضعیتی مشابه شرایط مریم دارند». اما الهام طالبی، معلم پایه ششم، سمانه را نمونه دانش‌آموزی می‌داند که در شرایط قرنطینه و آموزش مجازی، پیشرفت درسی داشته است.

طالبی می‌گوید: «سمانه دانش‌آموزی بود که در مدرسه سطح درسی مطلوبی نداشت. در انجام تکالیف نیز معمولاً منظم نبود. البته می‌دانستم که او به دیابت مبتلاست و همیشه شرایط جسمی‌اش را در نظر می‌گرفتم. از زمانی که آموزش مجازی مدارس آغاز شد، پیشرفت درسی و نظم خاص او در ارائه تکالیف، مرا شگفت‌زده کرد. وقتی با مادرش صحبت کردم، او آرامش و استراحت کافی را دلیل پیشرفت تحصیلی سمانه عنوان کرد».

او می‌گوید: «خانه امن و آرام و خانواده با محبت، نیاز اساسی بچه‌ها در دوره آموزش مجازی است. رمز پیشرفت سمانه نیز همین بود».

هنگام قرنطینه، برای تفریح و آموزش فرزندان برنامه داشته باشید

ویدا محبی، کارشناس ارشد روانشناسی و مشاور مدارس دوره ابتدایی برای خانواده‌ها توصیه‌هایی دارد که در ادامه می‌خوانید.

وی می‌گوید: «در شرایطی مثل قرنطینه، والدین باید برای فرزندانشان از نظر زمانی سرمایه‌گذاری بیشتری بکنند. لازم است والدین با راهنمایی کودکان و نوجوانانشان برای برنامه‌ریزی مناسب، در خانه ماندن را برای آن‌ها راحت‌تر کنند تا فعالیت‌هایی مثل آموزش مجازی هم نتیجه‌بخش باشد». او ادامه می‌دهد: «دانش‌آموزان در مدرسه فعالیت فیزیکی زیادی دارند که برای تخلیه انرژی و هیجان آن‌ها مناسب است. وقتی بچه‌ها برای زمان طولانی در خانه می‌مانند، مخصوصاً در خانواده‌هایی که آپارتمان‌نشین هستند، باید این خلأ جبران شود. برای این منظور، می‌توان از فعالیت‌هایی مثل دوچرخه‌سواری، پیاده‌روی خانوادگی یا دونفره با فرزند و... که در این شرایط مجاز هستند، بهره برد».

محبی به لزوم کسب اطلاعات صحیح درباره ویروس کرونا

”

خانواده‌ها با برنامه‌ریزی اصولی، ابتدا باید تفریح و آرامش و سپس آموزش مناسب را برای فرزندانشان فراهم کنند